

Tas Latweeschu draugs.

1838. 31 Merz.

13ta lappa.

Taunas sinna s.

Is Pehterburges. Diwas Kreewu muischneezes pa Kawahm muischahm Jaroplawes gubbermentis, weena 33 un ohtra 5 semineekus ar seewahm un behrneem irr atla iduschas par brihweem un teem arri to semmi, kur tee dsihwoja, lihds ar mahjahn, laukeem, mescheem u. t. j. pr. irr nodewuschas par dsimtu, bet teem par to arri wehl, kamehr gaspaschas buhs dsihwas, schahm tahs paschas dohshanas ja-dohd, ko ar winnahm norunnaja.

Is Rihges. Nezik taht no Rihges, turu pee Slohkes, Remmerzeemā werd awohts, kura uhdens, kā dakteri to apiezina, eelsch daschahm plimmibahm kohti palihds, ja plimneeki pehz dakteru mahzibahm woi schai uhdens behnejahs, woi tik to eedser. Tadeht jau lihds schim tur pa wassaru no mallu malahm atnahze plimneeki, un dauds no teem woi pawissam palikke wesseli, woi tak teem sahpes atlaidahs. Ka nu schis awohts us preekschu wehl wairak plimnekeem par labbu nahku, angsti zeenigs Keisers schehligā prahā 50,000 rublus irr schinkojis, loi tur wehl wairak mahjas uszehrt, kur plimneeki warretu dsihwoht, un teem par labbu arri to 5 werstes gareku zettu us juhremallu labbi saatifa. Teiz, ka jau us scho wassaru tur wiss palikschohit gattaws, ko plimnekeem par atveeglinaschanu un preeku tik marr isdohmaht. — Lai tas Wissu-augstakajs jel muhsu mihtam Keiseram baggatigi scho jaunu schehlastibu atmaka, un arri muhsu general-gubbernateram, kas no winna to isluhdsis.

Is Ohdeßas, dsiłtā Kreewu semmē. 24cā Bewrar tur pilssehtas eedsihwotajeem sawadi svehki bija, kur winni wissi, tāpatt kristigi, kā arri Schihdi un ir pagani, katrs gahje sawā basnījā, Deewu par to slaweht, ka nu to sehrgas laiku jau pawissam essoht pabeidsis. Pehz basnīzas arri zitti gahje pee general-gubbernateru, tam fewischki pateikt par to mihligu prahtu, ar ko wisch pa wissu to laiku preeksch wisseem laudim un ihpaschi preeksch teem plimnekeem essoht gahdajis. — Pa wissam ar mehra-sehrgu tur scho reis aissahjuschi 108 zilweki; 17, gan ar to paschu plimmibu apsirguschi, taischu atkal bija palikkusch wesseli; un no scheem bija 8 jau tik spirgti, ka apakkat bija nahkuschi pilschā, un sawas gaitas atkal usnehmušchi.

Is Warschawas. Turu pee Warschawas irr pilssehta, ko fauz Löwitsch. Tur paschōs Pohtōs jau tik labbi leela Luteraneru draudse irr

Salassijusees, ka winnai basnizas waijaga. Un augsti zeenigs Keisers, to dabkujis sinnah, schehligā prahṭā winnai 20,000 guldenus preefsch basnizas irr. dahwinajis.

Is Wihnes, Estreikeru Keisera pilsehtas. Leelas nelaimes jau scho pawassaru zaur led dus isefchanu un zaur uhdens pluhdeem dauds weerās Wahzemimē irr noflikuschas, bet wisselakas Ungaru semmē, tanit pilsehtā, ko fauz Pest. Mo teem 80,000 zilwekeem, kas tur dshwoja, lhd 1000 woi irr noflikuschas appaksch teem eegahsuscheem namneem palikkuschis; drhds lhd 2000 nammī pawissam irr ispohstti un gan wairs nams tur ne buhs, kas ne jau eeplihfs. Zittās eelās uhdens 7 pehdās stahweja augstumā un trihszauras deenas schahs breefmas palikke. Zif no prezehm un lohpeem zaure scheem pluhdeem skahdē nahkuschi, to muhscham ne weens ne isrehkinahs, un arri to ne usnemnamees, to ihsten isskahstt, zif gauschas tahs behdas un tas truhkums bijis, ko ihpaschi tee nabbagi zaure to iszeetuschis.

T e h w a f a m b a r s.

Labbam deewabihjigam tehwam bij dehls, gan weenigs behrns winnam, bet tas pats deem-schehl nerahns un it par negohdu; tas ne ko ne behdaja par tehwa mahzibahm, woi mihligahm, woi bahrgahm, weenā makfā; bet turrejahs pee saweem plohsichanas un grehku beedreem, kas tahi paschi palaidoni bij, it kā pats. Scheem ween klausidams, padewahs gluschi pohstā meefas-prahṭam un kahribahm ween, un dshwoja lohpischki. Tad nu arri firds jo deenas samaitajahs eeksch scha jaunekta, un meefas launi kahrumi applahpe wissu labbu eeksch wiana, ta ka gallā wairs ne behdaja ne par gohdu, ne par kaunu. Bet nabbaga tehws kusseem firds ehsteem noehrzinajahs par sawa weeniga behrna pahrgrohstiu buhscham un launu grehka zellu, ko staigaja.

Par kahdu laiku gohdigs tehws fasirge ar tahlahm leelahm behdahm un noskumschanahm, un gulleja zeeti; ne palihdseja ne kahdas sahles, ko eedsehre, ne arri mihliga kohpschana un eepreezinachanas wahrdi no labbein draugeem; jo firds sehras, nerahtna dehla labbad, pahrwarreja sahlu spehku. Kad pats jau mannia, ka nahwe scham turu klah, tad likke sawu dehlu faukt, lai nahk pee wiana. Dehls nahze un stahweja pee tehwa gultas, ne drohfschi, to warr faprast, bet kā fabihjees un kaunedamees. Tehws winnu usrunnaja ar scheem wahrdem: "Ne bihstees wifs, mans dehls! es ne bahrshohs us tewi, nei gribbu tew pahrmest turu grehzigu dshwoschanu. Bet pats nu gan redsi, ka manna stunda klah; — teefcham, ilgi wairs ne buhs! — es mirschu, un arri gribbu labprahrt mire, un tu paliksi weens pats bes tehwa. Buhsfi arridsan mans weenu weenigais mantineeks, kam es nu nodohmu un labprahrt atstahju wissu sawu padohmu un krahjumu, ko gohdigi dshwodams un ilgrem gaddeem tizzigi strahdadams esmu pelnijeess un tewim glabbajis, jebshu to ir zitteem buhtu warrejis nowehleht; bet ne: to ne gribbu, bet lai tew ween wifs paleek, kas man irr, un redsesi gan, ka naw-masa leeta, un ka tukschneeks ne esmu. Bet par to nu

arri gribbu, ka tew buhs peepildiht scho mannu beidsamu luhgchanu, un ittin ta darricht, ka tew taggad peeteikschu; naw gruhti isdarams, ko no tew prassischu un gribbu, — nu tad arri labprahrt, un Deeru minnedams, man warresi peefohliht, ka tu it teesham ta darrisi. Sakk nu skaidri un drohschi, woi fohlisi, un woi gribbi darricht, ko tewi luhgdamns peeteikschu, jeb woi ne gribbi? — Sirds fasilst dehslam no scheem mihligeem wahrdem. sawa tehwa, un ahtri winsch us tehwu ta: "Deews irr mans leezineeks, ka es labprahrt darrischu, mihtais tehwos! ko tu man peeteiksi un pawehlesi, ja tikkai to spehschu ween; to tew foehlidams, svehti. peesohlu!" — Tad fazzijsa tehwos ar wahju balsi, jau pee mirefchanas guledams: "Labbi dehls! nu tad man peesohli, kaf buhschu nomirris, ka tu gribbi nahft, un it teesham arri nahksi diwi mehnenschus blakku ik wakkar pehz katru deenu, ko buhsfi pabeidsis, schè schurpu schinni paschâ manna kambari, un te palifsi wesselu pufstundu ittin weens pats ar sawahm dohmahn, un lihdsibu turredams ar sawu paschhu firdi. Woi gribbi ta darricht?" — "Gribbu, gribbu ta darricht;" — fazzijsa dehls, raudadams, "te irr mans krusts tew par leezibl! un te manna rohka!" un krustiski salizzis pirkstus, sneedse tad teh-wam labbu rohku, un skuhpstija tehwa rohkas; un dauds assaras kritte us tehwa rohkahm. — Nu svehtijsa tehwos sawu dehlu wehl ar mas wahrdem, paliske bes. wallodas, un. ne ko apskattitees — te jau bij nohst, un nomirre. Glabbaja winnu; bet dehls gahje atkal, ka eeraddis, us saweem plohsichanas un negohda beedreem atpakkat, kas winnu eedrohschinaja un atkal lustes duhschu eeksch winna skubbinaja, un. winsch dsjwoja un. darrija winnu widdu, it ka papreelsch kahru-mos un preeks.

Bet wakkarâ peeminneja sawu svehtu foehlchanu, un tam likkahs tehwu redseht ar mirrona waigstu preeksch sawahm azzim, kas winnu skubbinaja, lai nu panahk saweem foehlchanas wahrdem. Tad orri eegahje tehwa kambari. Eesah-kumâ tas scham gan gruhti nahze, ta darricht, un gluschi weens pats buht it klussâ weetâ; usgahje tam arri bailes. Tomehr sanehmahs pats fewi, pahwar-reja bailes, sawa wahrdam deht, ar ko bij galwojis foehlidamees; dohmaja arri sawâ prahttâ: "diwi mehnenschu! nu tee ahtri gan pahrees; tad gribbu pazeestees un isturreschu lihds tam laikam!" — Bet raug, jo ar katru deenu, kur weentullis buhdams, ar few un sawahm dohmahn ween darbojahs, tam azzis arri atwehrahs apluhkoht un ihsti labbi apdohmahn sawu dsjwochanu un sawu firds buhschanu; ko jel zittadi tur darrihs klussâ mirefchanas kambari ittin weentulis, kahds tur bij? Te nu apzerreja ar ween labbaki sawu zellu, ko lihds schim bij staigajis ar gitteem nelgeem un palaidoneem; atsinne it skaidri, kahds pohts un kauns, kahda skahde un neplawa winnam no tam jau nahzis; jau patti firds winnu opsuhdseja un tam pahmette scho un to nedarbu un grehku, ar ko bij apgruhtinajis, sawu sinnamu firdi, un foehdija winnu ar ruhkteem firds. ehsteem; — ne warreja ne leegtees ta darrjis, ne atsbildinatees, ne arri isbehgt sawahm gruhtahm dsikahm dohmahn, kas winnu mohzija un beedeja, jo peesohli-tolikta pufstunda wehl ne bij pa gallam. Nu sahje raudah, — gau-

scham raudah, no kauna, no schehluma, kas winna firbi pahrnehme; scham ne mannijscht palikke ilgaki, ir wesselu stundu sawâ zeetumâ; ta Kunga bihjachana un labs fwehts prahs pildija winna dwehfeli zaur zauri; zellôs mesdamees pee nelaika tehwa gultas, peeluhdse sawu mihlu tehwu it kâ tas wehl dsishws buhtu winna preekschâ un fazzija: Ak tehws! es esmu grehkojis prett debbesi un preeksch ter, peedohd' man! es ne esmu zeenigs, ka tu tik mihligi esfi schikhrees no man-nim, un tik dauds labbu man esfi dewis un atstahjis! es gribbu atgreestees un labbotees, un gribbu atmest un behgt no pohsta grehku zetta, us ko man labbi-najuschi likti laudis un wilstig draugi; es atfazzischohs pa gallam no winnu beedribas! — Wehl ar karstu luhgschanu pefauze un luhdse paschu mihtu Deewu, lai-tam palihds atkal gohda zettu staigaht un us to palikte wissu muhschu. Us to arri baudija pehzak ta Pestitaja fwehtu wakkariau, par paligu un fwehtibu pee labbas apnemshanas us atgreeschanu. Ir kad tee diwi pefohliti mehneshchi senn bij pabeigti, gahje wehl pats labprahrt nelaika tehwa mirschanas kambari, ko pehzak few eetafija pascham par mihlu weetu, fur labprahrt mitte. Atrah-wahs gluschi no kahrdinatajeem un gahnekleem, un staigaja nu pareisi un ic patreisti sawa gohdiga un deewabihjiga tehwa pehdâs. — Ar wahrdi saffoht: palikke nu zittahds zilwels un ittin teizams gohda wihrs!

Brihnum! rauz', ko eespehj tehwa kambarinsch, un pufstundina flussâ weetâ.

R. S.-.

Sinna, jik naudas 29. Merz-mehn. deenâ 1838 eelsch Rihges mafaja
par daschahn prezzehm.

Mafaja:		Sudr.		Mafaja:		Sudr.	
		naudâ.	Rb. R.			naudâ.	Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggū	1	15	1	pohdu (20 mahrzineem) wafku	7	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggū	1	—	tabaka	= = = = = = =	—	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggū	1	80	sweesta	= = = = = = =	1	80
—	ausu	—	55	dselsses	= = = = = = =	—	75
—	scrau	—	50	linnu, frohna	= = = = = = =	2	—
—	rupju rudsu-miltu	—	1	brakka	= = = = = = =	1	80
—	bihdeletu rudsu-miltu	—	1	kannepu	= = = = = = =	—	80
—	bihdeletu kweeschu-miltu	—	2	schiftu appiu	= = = = = = =	2	50
—	meeschu-putraimu	—	1	neschiftu seb.prezzes.appiau	1	70	—
—	eefala	—	1	muzzu filku, eglu muzzâ	= = =	5	30
—	linnu-sehklas	—	2	lasdu muzzâ	= = =	5	50
—	kannepu-sehklas	—	1	smalkas fahls	= = =	5	—
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggū	2	—	rupjas baltas fahls	= = =	5	25
barrotu wehrschu gallu, pa pohdu	—	1	—	wahti brandwihna, pussdegga	= = =	6	50
				diwdegga	= = =	8	50

Weenu sudraba rubli warreja dabbuhf par 357 kapeikeem warra naudas.

Brihw driskeht. No juhmallas-gubbernementu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napier sky.